

N:o 11.

Af herr **Ölander**, om stadgande af svårare påföljd för oloftig försäljning af vin och maltdrycker i vissa fall.

Uti en vid 1892 års lagtima riksdag väckt motion föreslog jag, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring i kongl. förordningen angående försäljning af vin och maltdrycker, att, der oloftig försäljning af dylika drycker egde rum, det i försäljningslokalen befintliga parti deraf, jemte de för dess afhemtning erforderliga kärl, måtte varda underkastadt beslag och dömas förbrutet.

Till grund för denna hemställan anförde jag, att, ehuru sådant bötesstraff, som förordningen den 24 oktober 1885 stadgade, väl vore tillfyllestgörande och motsvarade förbrytelsens storlek, då någon blott en eller annan gång, lockad af ett tillfälligt begär efter eller behof af vinst, gjorde sig skyldig till oloftig försäljning af vin eller maltdrycker, lagöfverträdaren likväl, i den mån han insåge, hvilken vinst en fortsatt utöfning af den lagstridiga försäljningen kunde bereda honom, och med vinsten jemförde det ringa bötesbeloppet eller det korta fängelsestraff, han, vid bristande tillgång till böternas gäldande, hade att undergå, säkerligen icke skulle af ett sådant straff afhållas från att fortgå med en så vinstgifvande affär. Mångfaldiga exempel funnes på, att lönkrögare, oaktadt upprepade böter, nästan såsom ett yrke bedrefve sin för det allmänna skadliga näring. I allmänhet kunde ett åtal ej afdömas omedelbart, utan kräfdes på de orter, der endast två ting om året hölles, till och med flera år, innan förseelsen blefve bestraffad. Att hvart tredje eller fjerde år undergå någon kortare tids, högst två månaders enkelt fängelse, ansåge den praktiske lönkrögaren vara ett ringa offer för den vanligen ganska stora vinst, försäljningen medförde, helst rörelsen ingalunda låge nere under åtals- eller strafftiden, under hvilken senare rörelsen förestodes af någon af husfolket.

Om det således vore uppenbart, att det för förseelsen stadgade ansvar icke motsvarade sitt ändamål, kunde dock ett strängare straff eller en svårare straffart ej gerna vara lämplig eller med rättsmedvetandet öfverensstämmande. En bestämmelse deremot, att åklagaren egde att taga i beslag det parti vin- eller maldrycker, hvarifrån försäljningen egt rum, skulle bättre än någon annan förhindra förseelsens upprepande och utgöra ett kraftigt botemedel mot olagligheter af ifrågavarande beskaffenhet.

Denna min motion blef visserligen tillstyrkt af det tillfälliga utskott, som hade densamma till behandling, men blef deremot af Första Kammaren afslagen.

Under den tid, som derefter förflutit, har emellertid, åtminstone inom den ort jag representerar, det sig allt mer utbredande lönkrögeriet än ytterligare gifvit stöd åt de skäl, jag för min motion anförde, och visat de nuvarande straffbestämmelsernas maktlöshet att i ofvanberörda afseende åstadkomma någon förbättring. Behovet af en straffpåföljd, som, utan att förhöja sjelfva straffet eller förändra dess art, likväl beröfvade den brottslige den af hans olagliga handtering beräknade vinsten, har gjort sig mer och mer gällande, och man har därför anmodat mig att förnya den motion i ämnet, jag vid 1892 års riksdag framställde.

Jag har så mycket mindre velat undandraga mig att tillmötesgå denna anmaning, som jag icke funnit mig öfvertygad af de skäl för afslag å motionen, som vid 1892 års riksdag åberopades och då bestämde Första Kammarens beslut i frågan.

På grund häraf får jag, med upprepande af nämnda motion med de ändringar, som sedermera utkomna författningar göra nödvändiga, vördsam samt föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta i kongl. förordningen angående försäljning af vin, maldrycker, kokadt kaffe och andra tillagade, icke spirituösa drycker af den 24 oktober 1885 införa bestämmelse om, att vid oloflig utskänkning af vin eller maldrycker eller oloflig försäljning å landet af vin eller maldrycker för afhemtning till mindre myckenhet än tio liter det i försäljningslokalen befintliga parti af den dryck, som utgjort föremål för försäljningen, tillika med kärl, som för dess afhemtning äro tjenliga, skall vara underkastadt beslag och dömas förbrutet.

Stockholm den 25 januari 1894.

A. H. Ölander.